

Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego

PODSUMOWANIE WARSZTATÓW 2 I 3

MS Teams, 07.02.2025

Województwo
Śląskie

Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego

PODSUMOWANIE WARSZTATÓW 2 I 3

Agnieszka Kuśmierz, Małgorzata Hajto, Paulina Legutko-Kobus, Agnieszka Sobol,
Małgorzata Bidłasik, Izabela Potapowicz, Natalia Horak, Anna Romańczak,
Michał Marcinkowski, Ewelina Siwiec

MS Teams, 07.02.2025

Województwo
Śląskie

Opracowanie Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego

IOŚ-PIB

Institut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

LIFE-IP COALA „IP LIFE dla Adaptacji Terenów Pogórnicznych”

Województwo
Śląskie

Państwowy
Instytut
Badawczy

Program spotkania

11.00-11.10	Przywitanie
11.10-11.20	O opracowaniu Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego
11.20-11.55	Prezentacja wyników warsztatów 2 i 3 w Subregionach
11.55-12.20	Dyskusja
12.20-12.30	Podsumowanie

Kwestie organizacyjne

- W trakcie prezentacji mikrofony będą wyłączone. Jeśli w tym czasie chcemy się wypowiedzieć robimy to na czacie.
- Podczas dyskusji mikrofony będą odblokowane. Jeżeli nie mówimy, wyłączamy mikrofony.
- Chęć zabrania głosu zgłaszamy podniesieniem ręki (reakcja w Teams).
- Dyskusję na czacie moderuje Izabela Potapowicz.
- Wizerunek – dołączenie do spotkania i włączenie kamery (nieobowiązkowe) jest równoznaczne zgodzie na jego wykorzystanie.

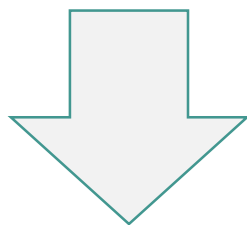

**O opracowaniu
Regionalnego Planu Adaptacji
do zmian klimatu
dla Województwa Śląskiego**

RPA – polityka adaptacyjna regionu

RPA jest jednym z elementów **długofalowego planowania rozwoju regionalnego** mającym na celu złagodzenia **nieuniknionych negatywnych skutków obecnych i przyszłych** zmian klimatu.

- przygotowanie władz regionu i władz lokalnych oraz mieszkańców województwa do świadomego reagowania na zagrożenia klimatyczne
- tworzenie warunków do stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa w sytuacji zagrożeń klimatycznych

Koordynacyjny charakter RPA

- uwzględnianie prognozowanych skutków zmian klimatu w podejmowaniu decyzji
- planowanie rozwoju regionalnego z uwzględnieniem prognozowanych skutków zmian klimatu

RPA – element polityki regionalnej

Kształtowanie rozwoju z uwzględnieniem zmian klimatu

Polityka rozwoju regionu

Kształtowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych odpornych na zmiany klimatu

Polityka przestrzenna

Współdziałanie na rzecz adaptacji do zmian klimatu

Polityka ochrony środowiska

Polityka społeczna

Przygotowanie się na wypadek gwałtownych zjawisk

Zarządzanie kryzysowe

Adaptacja regionu do zmian klimatu

RPA

Uwzględnienie kwestii zmian klimatu w działaniach na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej i budowania społeczeństwa obywatelskiego

Polityka edukacyjna

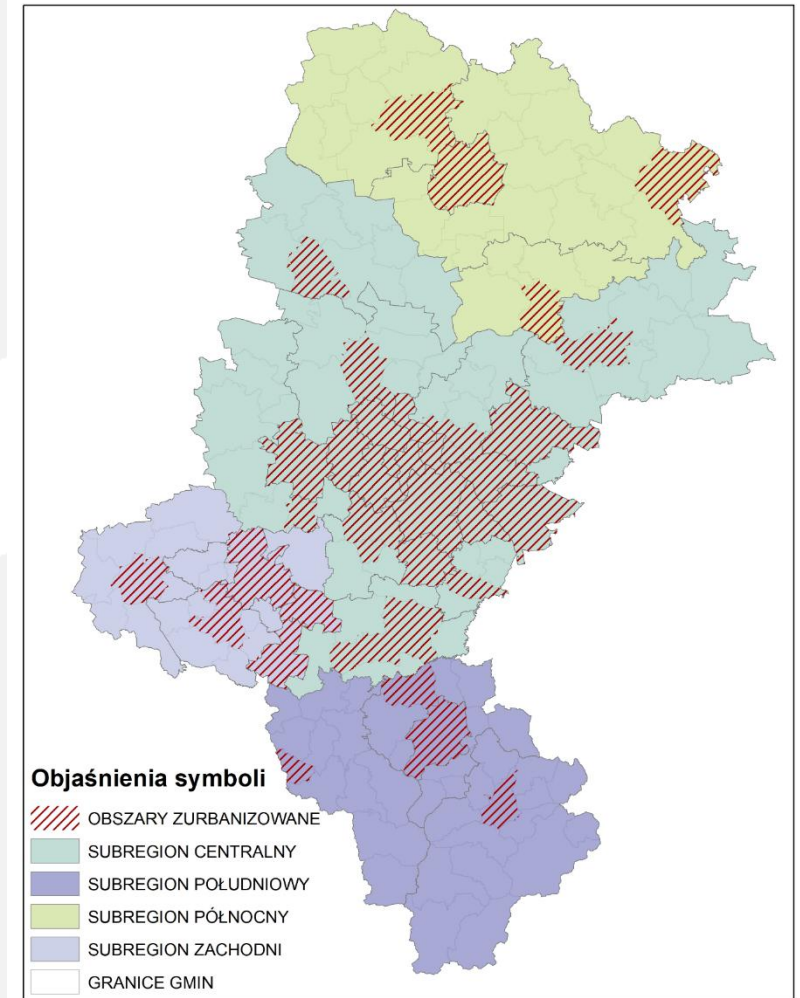
Zarządzanie infrastrukturą

Zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania w warunkach zmian klimatu

RPA a miejskie plany adaptacji

- ✓ Wspieranie adaptacji do zmian klimatu w miastach
 - ✓ Wspólny wysiłek na rzecz adaptacji województwa śląskiego do zmian klimatu
 - ✓ Synergia dzięki działaniom lokalnym i regionalnym
-
- ❑ Analiza obszarów zurbanizowanych i planowanie działań adaptacyjnych dla tych obszarów
 - ❑ Przegląd działań zaplanowanych w MPA w województwie śląskim

Strategia Śląskie 2030

0 10 20 40 KM

RPA – polityka horyzontalna

Sektory	Obszary
Zdrowie	Obszary górskie
Gospodarka wodna	Obszary zurbanizowane
Budownictwo	Tereny górnicze i pogórnice
Transport	
Energetyka	
Różnorodność biologiczna	
Lasy	
Rolnictwo	
Dobra kultury	
Turystyka	

Planowanie przestrzenne

**Różne sektory, różne obszary,
różne podmioty zaangażowane w działania adaptacyjne**

RPA – dokument strategiczno-wdrożeniowy

Diagnoza

Wizja

Cele

- **przygotowanie** regionu na zmiany klimatu
- podniesienie **potencjału do radzenia sobie** w sytuacji zmieniających się warunków klimatycznych
- zwiększenie **odporności** regionu na zmiany klimatu

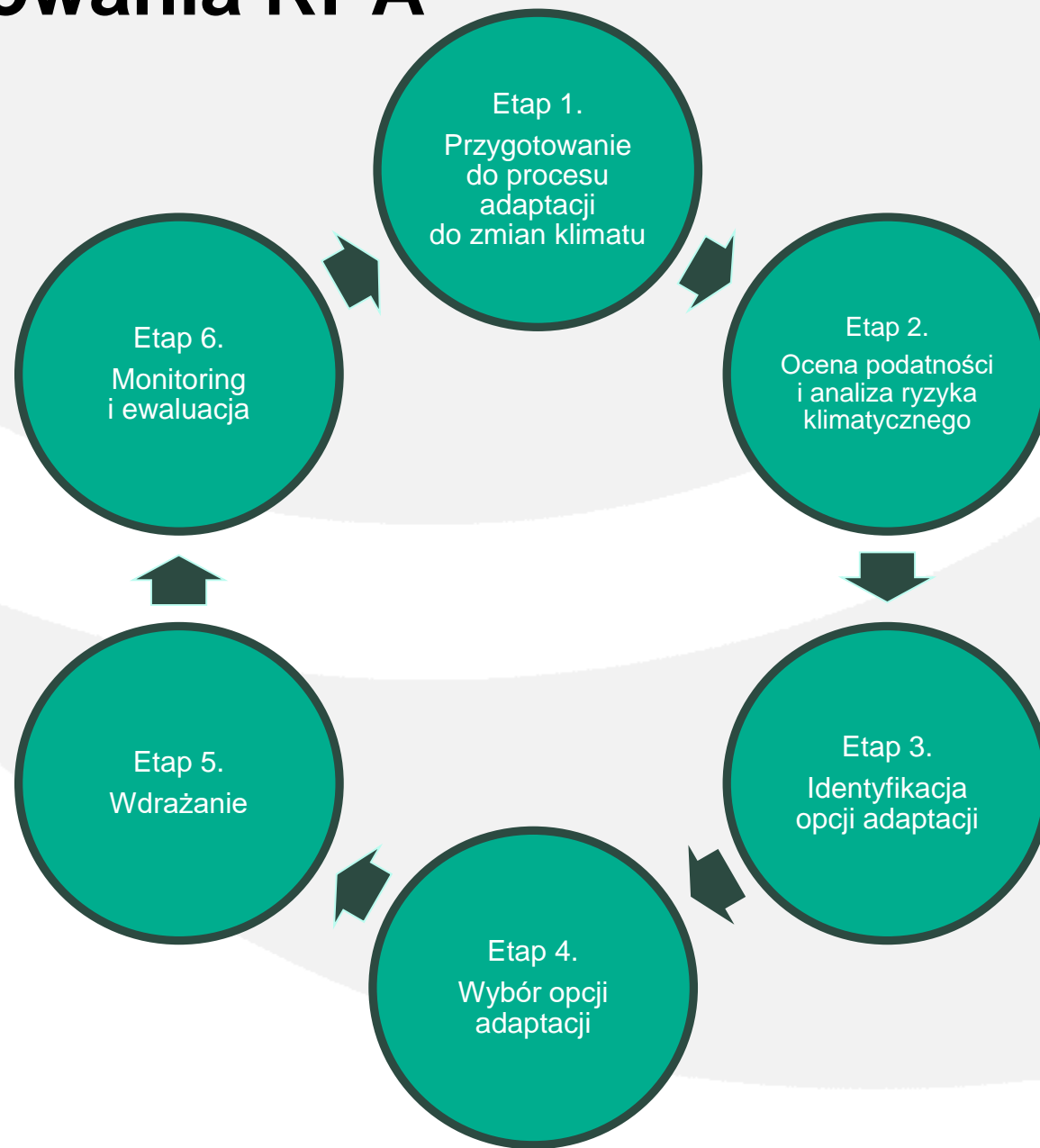
Cele szczegółowe

Plan działań adaptacyjnych

Zasady wdrażania, monitorowania i ewaluacji

Proces opracowania RPA

Partycypacja

Element opracowania RPA	Metody partycypacji
Diagnoza potrzeb adaptacyjnych	
Ocena wrażliwości na zmiany klimatu	Warsztaty 1
Ekspozycja i wrażliwość na zmiany klimatu (wyniki)	Webinarium
Ocena potencjału adaptacyjnego	Ankieta
Priorytetyzacja potrzeb adaptacyjnych	Ankieta
Podatność, ryzyko, priorytety adaptacji (wyniki)	Webinarium
Opracowanie opcji adaptacji	
Identyfikacja działań adaptacyjnych	Warsztaty 2
Identyfikacja działań adaptacyjnych	Warsztaty 3
Wizja, cele, działania adaptacyjne w RPA (wyniki)	Webinarium
Udział społeczeństwa w opracowaniu RPA	
Konsultacje założeń do RPA	Uwagi i wnioski
Ocena i wybór opcji	
Identyfikacja opcji adaptacji	Grupa robocza
Ocena opcji adaptacji	Warsztat 4
Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	
RPA z prognozą OOS	Uwagi i wnioski
RPA z prognozą OOS	Spotkania konsultacyjne

Partycypacja

Element opracowania RPA	Metody partycypacji
Diagnoza potrzeb adaptacyjnych	
Ocena wrażliwości na zmiany klimatu	Warsztaty 1
Ekspozycja i wrażliwość na zmiany klimatu (wyniki)	Webinarium
Ocena potencjału adaptacyjnego	Ankieta
Priorytetyzacja potrzeb adaptacyjnych	Ankieta
Podatność, ryzyko, priorytety adaptacji (wyniki)	Webinarium
Opracowanie opcji adaptacji	
Identyfikacja działań adaptacyjnych	Warsztaty 2
Identyfikacja działań adaptacyjnych	Warsztaty 3
Wizja, cele, działania adaptacyjne w RPA (wyniki)	Webinarium
Udział społeczeństwa w opracowaniu RPA	
Konsultacje założeń do RPA	Uwagi i wnioski
Ocena i wybór opcji	
Identyfikacja opcji adaptacji	Grupa robocza
Ocena opcji adaptacji	Warsztat 4
Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	
RPA z prognozą OOŚ	Uwagi i wnioski
RPA z prognozą OOŚ	Spotkania konsultacyjne

Podsumowanie warsztatów

Podsumowanie warsztatów 2 i 3

	Miejsce warsztatu	Warsztat 2 mieszkańcy	Warsztat 3 przedstawiciele samorządów
Subregion centralny	Katowice	8 stycznia 2025	9 stycznia 2025
Subregion zachodni	Rybnik	14 stycznia 2025	15 stycznia 2025
Subregion południowy	Bielsko-Biała	21 stycznia 2025	22 stycznia 2025
Subregion północny	Częstochowa	28 stycznia 2025	29 stycznia 2025

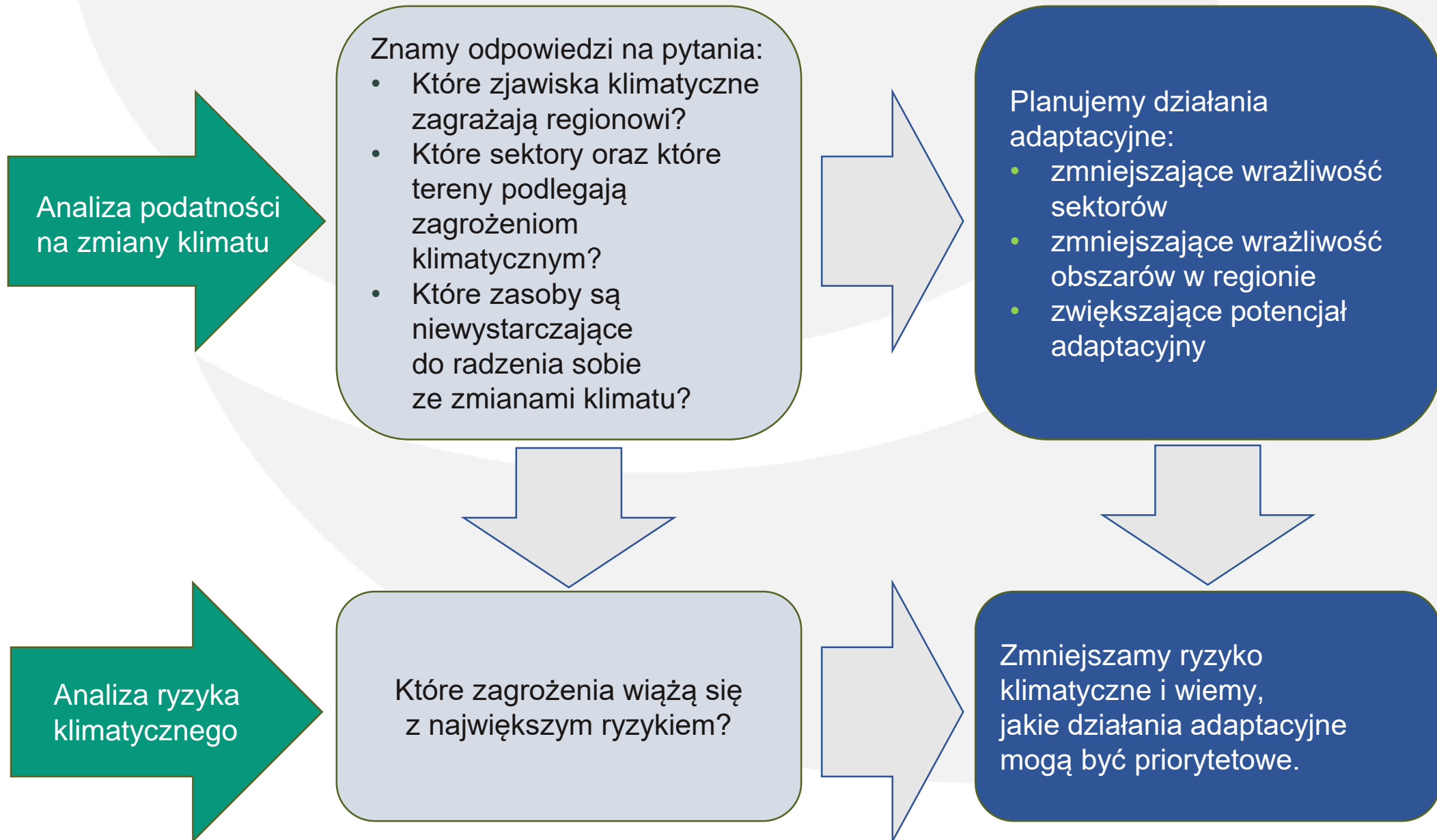
W warsztatach 2 wzięło udział 61 przedstawicieli mieszkańców, w tym m. in. z różnych organizacji pozarządowych, uczelni wyższych oraz innych podmiotów.

W warsztatach 3 wzięło udział 100 reprezentantów jednostek samorządu terytorialnego (gmin i powiatów) oraz ich związków.

Cel warsztatów

- Zapoznanie interesariuszy z wynikami analizy potrzeb adaptacyjnych subregionów wynikających z Diagnozy do Regionalnego Planu Adaptacji
- Wnioski z analizy wizji i celów strategicznych określonych w dokumentach strategicznych
- Wypracowanie najważniejszych dla poszczególnych subregionów słów kluczowych do wizji i celu nadrzędnego RPA
- Wypracowanie najważniejszych dla subregionów potrzeb adaptacyjnych

Logika planowania działań

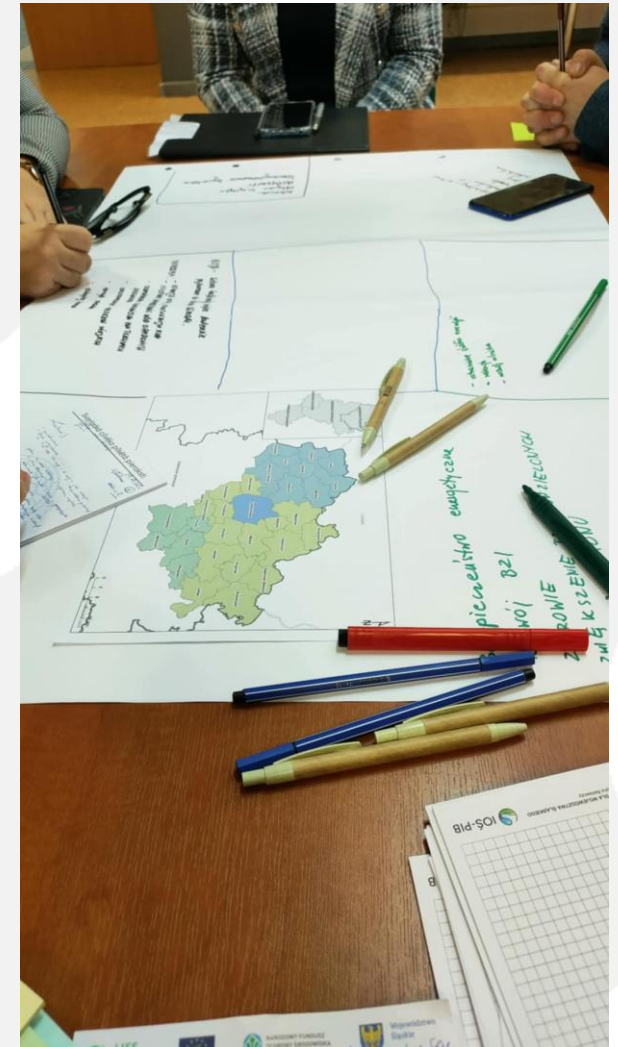
Subregion północny

Śląskie. Dla klimatu

30 sty · 🌐

Warsztaty i briefing prasowy w **Miasto Częstochowa** zamknęły cykl ... Wyświetl więcej

Słowa klucze do wizji RPA subregion północny – mieszkańcy

świadome, ekologiczne społeczeństwo siła przyrody
świadomość ekologiczna, klimatyczna **woda**
edukacja i budowanie świadomości
zielone centra miast błękitno-zielona infrastruktura powietrze
bioróżnorodność
smart city zrównoważona turystyka
dostępna, odnawialna i rozproszona energia turystyka nieinwazyjna
bezpieczeństwo energetyczne zrównoważona polityka leśna i rolna
lokalna produkcja
elastyczne i zrównoważone miejsca pracy i gospodarka

Słowa klucze do wizji RPA subregion północny – samorządy

bioróżnorodność różnorodność biologiczna retencja naturalna

świadome wyedukowane społeczeństwo

świadomość społeczna edukacja i podnoszenie świadomości

świadomość ekologiczna, klimatyczna

błękitno-zielona infrastruktura

zdrowe społeczeństwo bezpieczeństwo wodne i energetyczne

bezpieczeństwo ograniczenie emisji

gospodarka uwzględniająca adaptację do zmian klimatu

zrównoważona mobilność zrównoważone rolnictwo

odnawialne źródła energii

Słowa klucze do wizji RPA subregion północny – całość

dostępna, odnawialna i rozproszona energia
odnawialne źródła energii
smart city
bezpieczeństwo energetyczne
bezpieczeństwo wodne i energetyczne
gospodarka uwzględniająca adaptację do zmian klimatu
bezpieczeństwo
zielone centra miast
błękitno-zielona infrastruktura
różnorodność biologiczna
siła przyrody
świadome, ekologiczne społeczeństwo
świadome, wyedukowane społeczeństwo

lokalna produkcja
zrównoważona polityka leśna i rolna
zrównoważona mobilność
zrównoważone rolnictwo
elastyczne i zrównoważone miejsca pracy i gospodarka
zdrowe społeczeństwo
zrównoważona turystyka
turystyka nieinwazyjna

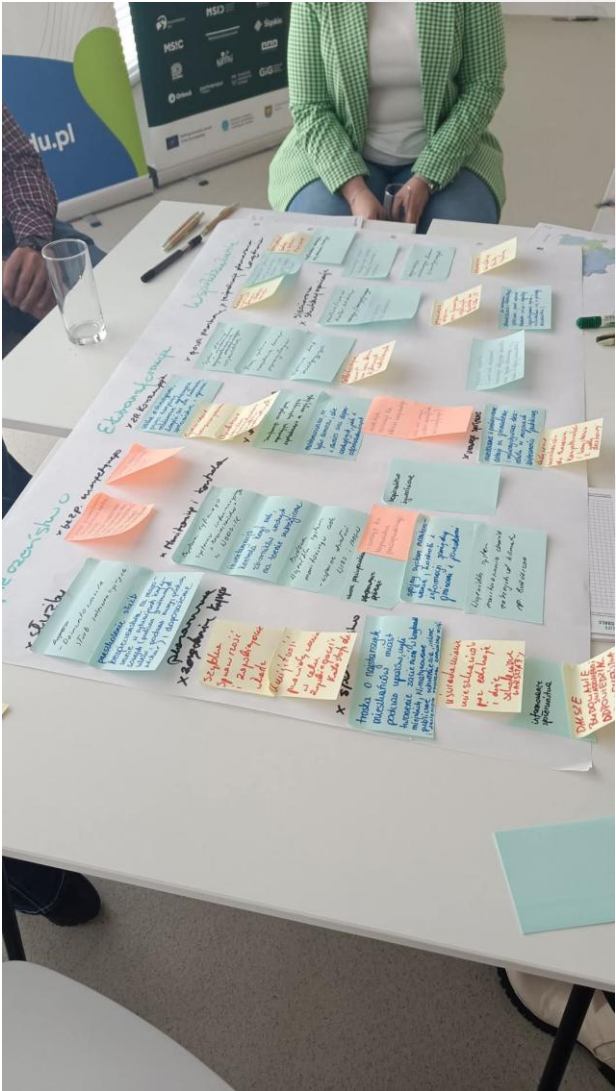
bioróżnorodność
retencja naturalna
woda
ograniczenie emisji
powietrze

świadomość ekologiczna, klimatyczna
świadomość społeczna
edukacja i podnoszenie świadomości
edukacja i budowanie świadomości

Subregion zachodni

 Śląskie. Dla klimatu 15 sty · 🌍

Subregion zachodni spisał się na medal 🏆 Za nami dwa dni intensywnej pr... Wyświetl więcej

Słowa klucze do wizji RPA subregion zachodni – mieszkańcy

bezpieczeństwo

sprawny transport publiczny

komfort i bezpieczeństwo

świadome i zaangażowane społeczeństwo edukacja i współpraca

świadomość ekologiczna i klimatyczna

gospodarowanie wodą racjonalna gospodarka wodna

gospodarka wodna

tereny zieleni

zielone i kwitnące śląskie

miejska wyspa ciepła i betonoza

zielen

zielone miasta, przyjazne dla pracy i odpoczynku

Słowa klucze do wizji RPA subregion zachodni – samorządy

Słowa klucze do wizji RPA subregion zachodni – całość

miejska wyspa ciepła betonoza zieleń miejska
tereny zielone tereny górnicze i pogórnice zielone miasta, przyjazne dla pracy i odpoczynku **zielen**
błękitno-zielona infrastruktura zielone i kwitnące Śląskie
racjonalne gospodarowanie wodą **gospodarka wodna**
sprawny transport publiczny zdrowie bezpieczeństwo powodziowe, żywnościowe i energetyczne komfort i bezpieczeństwo
bezpieczeństwo
edukacja i świadomość bezpieczeństwo energetyczne współpraca edukacja i współpraca
świadome i zaangażowane społeczeństwo edukacja społeczna (w tym klimatyczna i środowiskowa) **współdziałanie**
świadomość ekologiczna, klimatyczna **edukacja, świadomość, zaufanie**
zielona transformacja nowoczesność (mniej znaczy lepiej)
metropolia cyfrowa innowacje ekotransformacja

Subregion centralny

 Śląskie. Dla klimatu 10 sty ·
✅ Za nami pierwsze z czterech spotkań warsztatowych w ramach pra... Wyświetl więcej

Słowa klucze do wizji RPA subregion centralny – mieszkańcy

komfort życia i zdrowie mieszkańców
renaturyzacja rzek błękitno-zielona infrastruktura
natura ochrona różnorodności biologicznej

odporność
bezpieczeństwo

świadome, wyedukowane społeczeństwo mające poczucie własnej sprawczości
świadomość klimatyczna świadomość ekologiczna świadomość społeczna
innowacje i badania współpraca współdziałanie

Słowa kluczowe do wizji RPA subregion centralny – samorządy

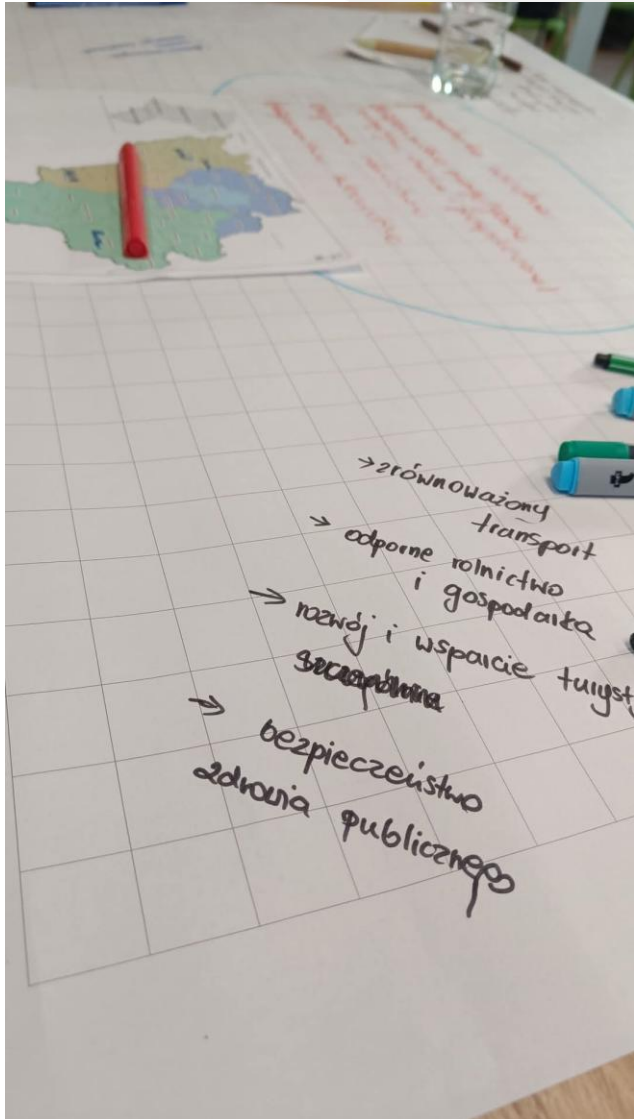
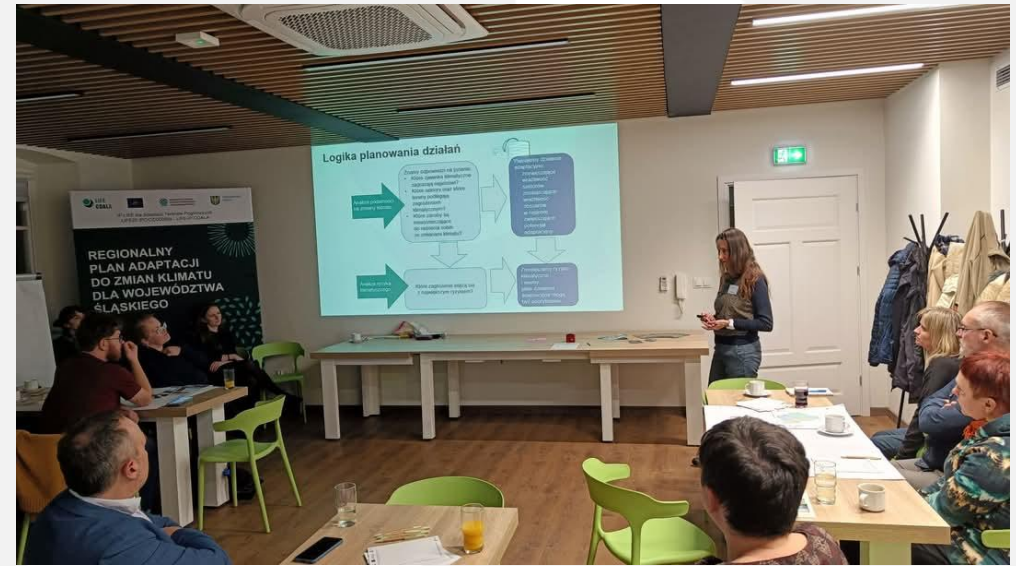
Słowa kluczowe do wizji RPA subregion centralny – całość

Subregion południowy

 Śląskie. Dla klimatu
23 sty · 🌐

Za nami dwa intensywne dni warsztatów w [#subregioniepołudniowym](#) w... Wyświetl więcej

Słowa klucze do wizji RPA subregion południowy – mieszkańcy

zarządzanie kryzysowe odporna klimatycznie gospodarka

zarządzanie bezpieczeństwem i ryzykiem

dobrostan obecnie i w przyszłości błękitno-zielona infrastruktura

spójne planowanie przestrzenne niezbędna błękitno-zielona infrastruktura

współistnienie z naturą

standardy **woda** powietrze
edukacja

edukacja środowiskowa **rzetelna wiedza**

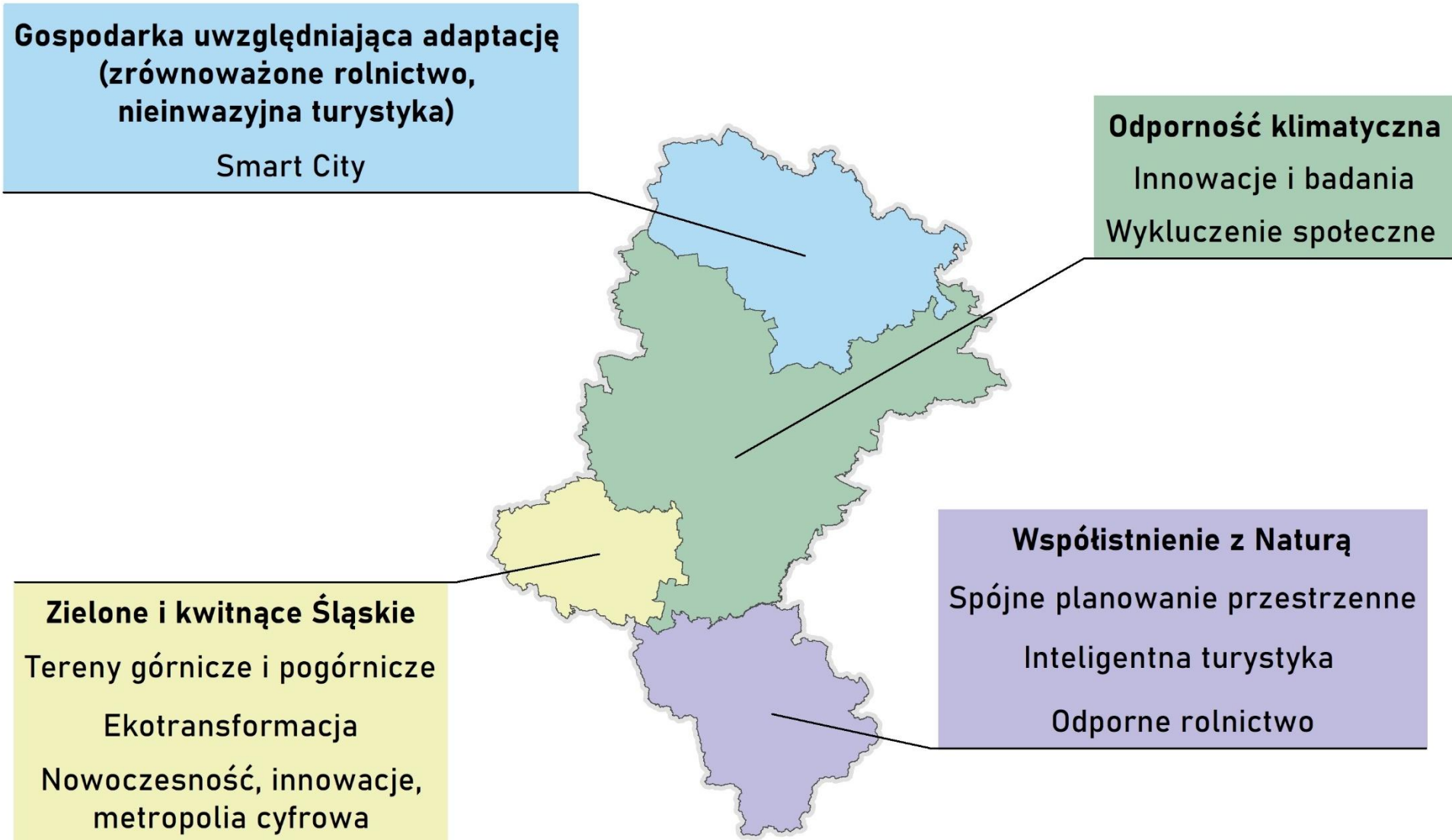
Słowa klucze do wizji RPA subregion południowy – samorządy

odporne rolnictwo
równowaga ekologiczna
ochrona i współistnienie z przyrodą
woda
zabezpieczenie finansowe na adaptację
bezpieczeństwo każdego mieszkańca
gospodarka wodna
dobre miejsce do życia
zaangażowanie każdego mieszkańca
efektywność energetyczna i oszczędzanie zasobów
bezpieczeństwo energetyczne
energetyka stabilna i prospołeczna
bezpieczeństwo zdrowotne
bezpieczny człowiek
współdziałanie
współodpowiedzialność
turystyka
inteligentna turystyka

Słowa klucze do wizji RPA subregion południowy – całość

zarządzanie kryzysowe zabezpieczenie finansowe na adaptację
zarządzanie bezpieczeństwem i ryzykiem zaangażowanie każdego mieszkańca
bezpieczeństwo zdrowotne bezpieczny człowiek dobre miejsce do życia
bezpieczeństwo każdego mieszkańca dobrostan obecnie i w przyszłości
bezpieczeństwo energetyczne **standardy** współdziałanie
energetyka stabilna i prospołeczna odpowiedzialność
efektywność energetyczna i oszczędzanie zasobów spójne planowanie przestrzenne
odporna klimatycznie gospodarka odporne rolnictwo powietrze
gospodarka wodna **woda**
turystyka
inteligentna turystyka
współistnienie z naturą
ochrona i współistnienie z przyrodą błękitno-zielona infrastruktura
edukacja niezbędna błękitno-zielona infrastruktura
edukacja środowiskowa równowaga ekologiczna
rzetelna wiedza

Specyficzne słowa klucze w subregionach

Działania adaptacyjne – subregion centralny

KATOWICE – ODPORNOŚĆ KLIMATYCZNA

Mieszkańcy

Samorząd

Błękitno-zielona infrastruktura – promocja i wsparcie rozwoju koncepcji ‘miasto gąbka’; wsparcie rozwoju i utrzymania terenów zieleni i zalesiania; koordynacja zielonych korytarzy regionalnych i promocja zielonych łączników pomiędzy terenami zieleni w miastach; program promocji nasadzeń drzew w miastach jako ochrona przed upałem i oddziaływaniem miejskiej wyspy ciepła

Współdziałanie – rozwój systemu przekazywania informacji opartego na zróżnicowanych kanałach docierania do różnych grup interesariuszy; wsparcie doskonalenia współpracy służb, w tym służb zarządzania kryzysowego na różnych poziomach administracji; rozwój centrów aktywności lokalnej

Edukacja – edukacja na temat jak działać wspólnie, edukacja jak chronić siebie i innych

Transformacja – wsparcie działań z zakresu transformacji energetycznej z uwzględnieniem kontekstu społecznego i przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu; dostosowanie budynków do zmian klimatu

Przestrzeń – zrównoważone gospodarowanie zasobami terenu, w tym rozwój zrównoważonej mobilności; systemowe podejście do wykorzystania terenów zdegradowanych i poprzemysłowych dla działań adaptacyjnych

Działania adaptacyjne – subregion zachodni

RYBNIK – ZIELONE I KWITNĄCE ŚLĄSKIE

Mieszkańcy

Samorząd

Błękitno-zielona infrastruktura – rozwój retencji wody, w tym w krajobrazie i na terenach miejskich; zbiorniki wodne zagospodarowywane jako miejsca rekreacji i spędzania wolnego czasu, w tym zieleń towarzysząca; tworzenie nowych przestrzeni zieleni, w tym w miastach jako miejsc odpoczynku i rekreacji; program likwidacji miejskich wysp ciepła m.in. poprzez odbetonowanie; ochrona i rozwój terenów leśnych; rozwój sieci ścieżek rowerowych i ciągów pieszych z zielenią towarzyszącą zapewniającą zacienienie

Naturalna sukcesja i renaturyzacja – tworzenie nowych form ochrony przyrody; promocja i wsparcie rozwoju miejskich przestrzeni wolnych pozostawionych dla natury; rekultywacja w kierunku leśnym terenów zdegradowanych i przemysłowych; inwentaryzacja zasobów realizujących już funkcje adaptacji do zmian klimatu ich ochrona

Planowanie przestrzenne – zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych w dokumentach planistycznych; opracowanie i wdrożenie standardów pielęgnacyjnych dla terenów zieleni w miastach, w tym standard ograniczania zabudowy na terenach zieleni, a także uwzględniania istniejącej zieleni przy realizacji inwestycji; systemowy przegląd MPZP pod kątem funkcji ekosystemowych o znaczeniu lokalnym i regionalnym

Edukacja i współdziałanie – angażowanie społeczności regionu w działania adaptacyjne; budowanie platform w celu upowszechniania partycypacji, wymiany doświadczeń, wiedzy, dobrych praktyk; powszechna i wielokanałowa edukacja z zakresu adaptacji do zmian klimatu; szkolenia pracowników jednostek samorządowych w zakresie polityki klimatycznej; kampanie edukacyjne nt. adaptacji; regionalne obserwatorium edukacji i designu w zakresie rozwiązań opartych na naturze

Działania adaptacyjne – subregion południowy

BIELSKO-BIAŁA – WSPÓŁISTNIENIE Z NATURĄ, W TYM ZRÓWNOWAŻONA TURYSTYKA

Mieszkańcy

Samorząd

Planowanie – rewizja planów ochronnych dla obszarów cennych przyrodniczo pod kątem uwzględniania w nich wyzwań zmian klimatu; przegląd i opracowanie listy miejsc ochrony przyrody z uwzględnieniem priorytetów społecznych; wprowadzenie do zamówień publicznych kryteriów środowiskowych, w tym klimatycznych; systemowa gospodarka wodna w układzie zlewniowym; promocja i wsparcie tworzenia miejskich form ochrony przyrody; ograniczanie i kontrola presji turystyki na przyrodę i formy ochrony przyrody; nie dopuszczanie do wylesiania na rzecz turystyki; kanalizowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie szlaków i odpowiednie ich wyposażenie w infrastrukturę ograniczającą negatywny wpływ na otoczenie; wyznaczenie obszarów cennych przyrodniczo z ograniczonym dostępem dla turystów (enklaw); ograniczanie niekontrolowanego rozwoju infrastruktury turystycznej i usług związanych z turystyką

Błękitno-zielona infrastruktura – wsparcie w rozwoju różnorodności biologicznej, w tym w miastach; promocja i wsparcie rozwoju permakultury; wsparcie w rozwoju ogrodów społecznościowych, przyszkolnych, osiedlowych; tworzenie zachęt finansowych dla mieszkańców w zakresie utrzymywania zieleni i powierzchni rozszczelnionych; wsparcie rozwoju (standard i finansowanie) dla retencji, w tym retencji krajobrazowej na terenach górskich; prowadzenie edukacji ekologicznej obejmującej ogrodnictwo miejskie, małą retencję oraz kompostowanie

Transport – wyznaczenie szlaków ponadlokalnych, łączenie istniejących szlaków komunikacyjnych między gminami i tworzenie nowych połączeń transportu zbiorowego w celu promowania podróżowania o jak najmniejszym negatywnym wpływie na środowisko; rozwój transportu publicznego i zeroemisyjnego docierającego do różnych miejsc i atrakcji turystycznych; rozwój szlaków rowerowych i budowa ścieżek rowerowych; inteligentny system transportu; ograniczanie ruchu samochodowego w centrach miast

Działania adaptacyjne – subregion północny

CZĘSTOCHOWA – GOSPODARKA UWZGLĘDNIAJĄCA ADAPTACJĘ (ZRÓWNOWAŻONE ROLNICTWO, NIEINWAZYJNA TURYSTYKA)

Mieszkańcy

Samorząd

Gospodarka – wsparcie i promocja produkcji lokalnych producentów; wsparcie rozwoju gospodarstw agroturystycznych na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej; wsparcie rozwoju ekologicznych obiektów gastronomicznych (wykorzystujących lokalne produkty)

Turystyka – promocja zrównoważonej turystyki i ochrona dziedzictwa przyrodniczego; adaptacja terenów zieleni pod kątem udostępniania dla turystyki i mieszkańców; wsparcie transformacji turystycznych centów miasta w przestrzeń zieleni

Rolnictwo – wsparcie bezpieczeństwa żywnościowego i samowystarczalności w zakresie produkcji żywności; dofinansowanie rozwoju gospodarstw agroturystycznych i produkcji rolnej metodami ekologicznymi; promocja i wsparcie gospodarki o obiegu zamkniętym w produkcji rolnej; program ograniczenia i racjonalizacji nawożenia w rolnictwie regionu; szkolenia dla rolników dotyczące zrównoważonej, ekologicznej produkcji roślinnej

Transport – rozwój turystyki pieszo rowerowej i połączenie ich w jeden system; uwzględnianie natury w planowaniu tras rowerowych – program nasadzeń wzdłuż ścieżek rowerowych i turystyki pieszej oraz utrzymania i pielęgnowania istniejącej roślinności; rozwój elektromobilności rowerowej i hulajnóg – stacje ładowania i wypożyczalnie; wsparcie rozwoju kolei regionalnej

Współdziałanie – wspólna oferta i promocja (Związek Gmin Jurajskich); wsparcie logistyczne i finansowe dla inicjatyw oddolnych np. sprzątanie lasów przez wolontariuszy parku krajobrazowego, gmin, mieszkańców, organizacji pozarządowych standard regionalny dotyczący terenów chronionych np. zakaz jazdy na kładach, wspólne informacje i akcje edukacyjne – jak chronić cenne zasoby środowiska i klimat; program regionalnych tablic edukacyjno-informacyjnych, czy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych (apki, kody QR); regionalny standard planowania przestrzennego z uwzględnieniem terenów chronionych wyzwania adaptacji do zmian klimatu; systemowa edukacja ekologiczna

Działania adaptacyjne – wspólne dla subregionów

Działania adaptacyjne – bezpieczeństwo

Zdrowie

- Wspieranie profilaktyki zdrowotnej w obliczu zmieniającego się klimatu, w tym tworzenie programów działań dla sektora zdrowia pod kątem profilaktyki
- Ułatwienie dostępu do placówek medycznych, szczególnie z terenów wiejskich, w tym rozwój mobilnej służby zdrowia
- Wprowadzenie wolontariatu jako wsparcia dla osób starszych w sytuacjach występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych

Gospodarka wodna

- Zabezpieczenie ujęć wody przed negatywnymi skutkami zmian klimatu (powodzie, susze) i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w obliczu zmieniającego się klimatu
- Dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia w wodę
- Wspieranie działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, w tym renaturyzacja rzek

Działania adaptacyjne – bezpieczeństwo

Zarządzanie kryzysowe

- Wspieranie budowy systemowej współpracy pomiędzy służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo mieszkańców, w tym w zakresie reagowania na zagrożenia klimatyczne oraz w zakresie komunikacji i przepływu informacji
- Promowanie wzmocnienia roli służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo (straż pożarna, służba zdrowia, policja, straż miejska)
- Przygotowane i doszkolone służby bezpieczeństwa (państwowa i ochotnicza straż pożarna, straż miejska) odpowiednio reagujące na zjawiska ekstremalne i anomalie pogodowe
- Realizacja programów wsparcia dla służb ratowniczych (działania przygotowujące do podejmowania odpowiednich interwencji w sytuacjach kryzysowych)
- Wspieranie systemu informowania o zagrożeniach klimatycznych, pozwalającego na niewykluczający dostęp do informacji, służącego w szczególności usprawnieniu systemów komunikacji w sytuacjach nadchodzącego lub potencjalnego zagrożenia (m.in. przepływ informacji o anomaliach pogodowych i zagrożeniach klimatycznych)

Działania adaptacyjne – bezpieczeństwo

Energetyka

- Wsparcie dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia w energię elektryczną, w tym budowy odnawialnych źródeł energii
- Wykorzystanie regionalnych i lokalnych (w tym ze środków innych niż UE) programów wspierających rozwój OZE i poprawę efektywności energetycznej
- Wsparcie tworzenia klastrów energetycznych i spółdzielni energetycznych

Transport

- Stworzenie na terenie całego województwa systemu bezpośrednich połączeń, bez długiego czasu oczekiwania na przesiadkę, w tym zintegrowanego systemu przesiadkowego
- Rozbudowa sieci kolei regionalnych
- Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i bazy rowerów miejskich (wojewódzkich)
- Wytyczenie dróg tranzytowych i alternatywnych na bazie istniejącej sieci dróg (w subregionie zachodnim)

Działania adaptacyjne – ochrona różnorodności biologicznej

- Tworzenie nowych form ochrony przyrody oraz zdefiniowanie i opracowanie (ponowne) listy miejsc ochrony przyrody z uwzględnieniem priorytetów społecznych (nie każdy obszar musi być cenny przyrodniczo, aby społeczność lokalna uznawała go za ważny i objęty ochroną np. ze względu na cele społeczne jakie pełni)
- Tworzenie i utrzymywanie ciągów zielonych połączeń pomiędzy obszarami chronionymi, w tym korytarzy ekologicznych
- Powrót do natury w zakresie gospodarowania wodą w terenach górskich (zasypywanie dróg zrywkowych w górach, naturalne meandry na potokach, pozostawianie obszarów rozlewisk jako niezabudowane i niezagospodarowane, zadrzewienia śródpolne, oczka wodne śródpolne)
- Wdrażanie projektów opartych na standardach projektowania zgodnych z zasadami permakultury
- Czynna ochrona przyrody, w szczególności muraw kserotermicznych (w subregionie północnym) i ekosystemów leśnych na terenach górskich (w subregionie południowym)
- Bierna ochrona przyrody, w tym racjonalne planowanie przestrzenne, zapewnienie egzekwowania przepisów prawnych dotyczących form ochrony przyrody i zagospodarowania terenu

Działania adaptacyjne – błękitno-zielona infrastruktura (BZI)

- Opracowanie i wdrożenie wspólnego (regionalnego) standardu dla błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności, jakie rośliny sadzić, by oszczędzać zasoby, w tym wodę, nie wprowadzać gatunków obcych i inwazyjnych itp.
- Stworzenie wspólnych (regionalnych) standardów inwestycyjnych dla deweloperów dotyczących BZI
- Wsparcie miast we wdrażaniu rozwiązań z zakresu zieleni w mieście, w szczególności w zakresie:
 - rozwoju zieleni w centrach miast, w tym rozwoju zielonej akupunktury (parki kieszonkowe, zielone ściany, zielone dachy, zielone przystanki, łąki kwietne, itp.)
 - tworzenia ogrodów społecznościowych, w tym przyszkolnych i osiedlowych
 - zwiększenia powierzchni terenów zieleni i utrzymania ich prozdrowotnych funkcji (bufory zieleni wokół szkół, szpitali, itp.)
- Wspieranie działań na rzecz powrotu wody do centrów miast, w tym retencji naturalnej i zagospodarowania wód opadowych w miejscu opadu (zbiorniki retencyjne naziemne i podziemne, ogrody deszczowe, clima pondy, niecki i rowy infiltracyjne, stawy, skrzynki i tunele rozsączające, studnie chłonne itp.)
- Tworzenie zachęt (w tym finansowych) dla mieszkańców w zakresie utrzymywania zieleni i powierzchni rozsączalonych, zagospodarowania wód opadowych w miejscu powstania

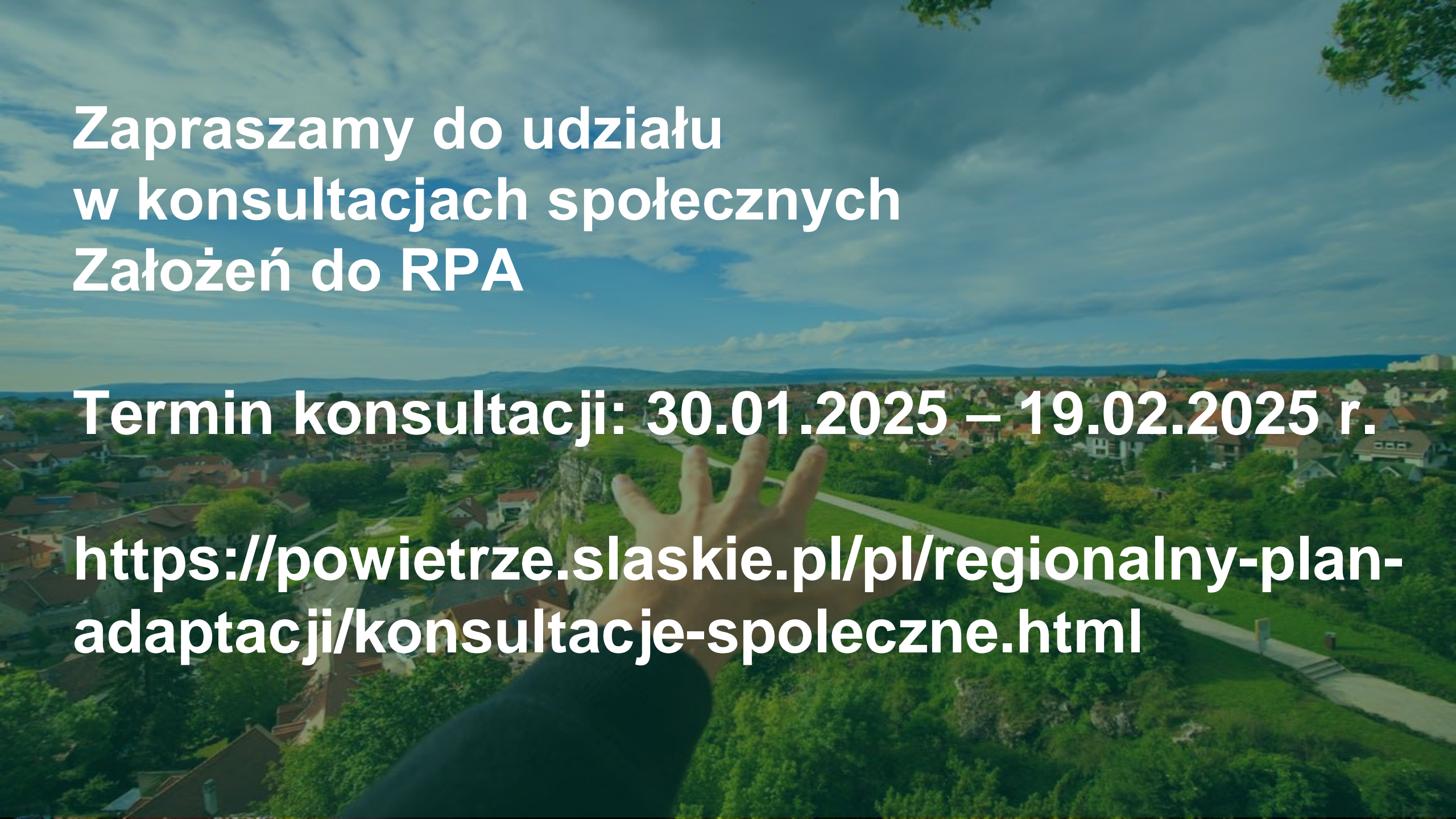
Działania adaptacyjne – edukacja, świadomość, postawy

- Edukacja różnych grup mieszkańców w zakresie tworzenia indywidualnej odporności klimatycznej (jak chronić siebie i innych), w tym organizowanie zajęć, warsztatów, gier ekologicznych i akcji kampanijnych
- Tworzenie niezależnych, rzetelnych kanałów informacji na temat zmian klimatu dostosowanych do różnych grup wiekowych
- Wsparcie jednostek samorządu lokalnego w:
 - edukowaniu pracowników w zakresie zmian klimatu i adaptacji do nich
 - informowaniu i edukowaniu społeczności lokalnych o zmianach klimatu i adaptacji do nich
 - edukowaniu projektantów zieleni w zakresie stosowania rozwiązań opartych na naturze
- Tworzenie warunków do współpracy pomiędzy jednostkami samorządu lokalnego w zakresie podnoszenia świadomości klimatycznej pracowników urzędów i mieszkańców, w tym szkolenia i wsparcie w zakresie wymiany doświadczeń i pozyskiwania finansowania na działania adaptacyjne
- Liderowanie i moderowanie na poziomie subregionów projektów związanych z adaptacją do zmian klimatu (tworzenie projektów partnerskich – Województwo Śląskie jako lider projektów)
- Utworzenie forum samorządowego w celu budowania partycypacji, wymiany doświadczeń i wymiany wiedzy, dobrych praktyk
- Zorganizowanie i liderowanie formalnej współpracy samorządów (gmin i powiatów) w zakresie gospodarowania wodą (zarządzanie w zlewniach)

A group of people are seated around a long wooden table in a meeting room. The scene is captured from a side angle, showing several individuals. In the foreground, a person is writing in a notebook with a pen. The table is cluttered with various items, including notebooks and pens. The background is slightly blurred, showing more people and the interior of the room. The overall atmosphere is professional and collaborative.

Zapraszamy do dyskusji

Dalsze prace nad RPA

A scenic view of a town from a high vantage point, with a hand reaching out towards the landscape. The background shows a town with red-roofed houses, green trees, and a blue sky with light clouds. A hand is visible in the foreground, reaching out towards the town.

**Zapraszamy do udziału
w konsultacjach społecznych
Założeń do RPA**

Termin konsultacji: 30.01.2025 – 19.02.2025 r.

<https://powietrze.slaskie.pl/pl/regionalny-plan-adaptacji/konsultacje-spoeczne.html>

A light blue background featuring a laptop keyboard in the bottom right corner, a silver pen and a silver pencil in the top left, and a silver paperclip in the bottom left. The text is overlaid in white.

Zapraszamy na kolejne warsztaty: Opracowanie opcji adaptacji

marzec 2025

Podsumowanie

**Zachęcamy do odwiedzenia
strony internetowej poświęconej
adaptacji do zmian klimatu
w województwie śląskim**

 **powietrze.slaskie.pl/content/klimat
fb: [slaskie.dlaklimatu](https://www.facebook.com/slaskie.dlaklimatu)**

DZIĘKUJEMY!
Zapraszamy do kontaktu:

✉ rpaslaskie@ios.edu.pl

✉ klimat@slaskie.pl

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ

Województwo
Śląskie